

ה י ס ט ו ר י ה

3 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שלוש שעות וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שמונה נושאים, ועליך לבחור בשלושה מהם. בכל נושא שני פרקים, ועליך לענות על שתי שאלות:
- שאלה אחת מהפרק הראשון – 20 נקודות
 - שאלה אחת מהפרק השני – $13\frac{1}{3}$ נקודות
 - סה"כ לנושא – $33\frac{1}{3}$ נקודות
- (לכל נושא – $33\frac{1}{3}$ נקודות; סה"כ – 100 נקודות)
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

ה ש א ל ו ת

בשאלון זה שמונה נושאים (1-8). בחר בשלושת הנושאים שלמדת, וענה על שש שאלות בסך הכול, לפי ההוראות.

נושא 1 – הפעילות הציונית בארצות האסלאם בזמן מלחמת העולם השנייה

אם בחרת בנושא זה, ענה על שתי שאלות:
על אחת מהשאלות 1-2 (פרק ראשון) ועל אחת מהשאלות 3-4 (פרק שני).

פרק ראשון

ענה על אחת מהשאלות 1-2. (20 נקודות)

1. יהודי ארצות האסלאם וההעפלה מהן בזמן מלחמת העולם השנייה
 - א. ציין שלושה גורמים שהשפיעו על מצבם של יהודי ארצות האסלאם בזמן מלחמת העולם השנייה, והסבר את השפעתו של כל אחד מהגורמים שציינת. (10 נקודות)
 - ב. הסבר את מאפייני העלייה מארצות האסלאם בזמן מלחמת העולם השנייה. בתשובתך כתוב על התחומים האלה: הגורמים שסייעו לעלייה, נתיבי העלייה והקשיים שהתעוררו במהלכה. (10 נקודות)
2. יהודי עיראק בשנות ה-40
 - א. ה"פרהוד" (יוני 1941) – תאר את האירוע, והסבר שתי השפעות שהיו לו על יהודי עיראק. (9 נקודות)
 - ב. הסבר שני גורמים שהביאו להקמת ארגון "ההגנה" בעיראק, והצג שני קשיים שהכבידו על פעילותו בזמן מלחמת העולם השנייה. (11 נקודות)

פרק שני

ענה על אחת מהשאלות 3-4. ($13\frac{1}{3}$ נקודות)

3. תאר את העזרה שהגישו השליחים הארץ-ישראלים באיראן לפליטים מאירופה ומעיראק, בזמן מלחמת העולם השנייה.
4. תאר את התפתחות הפעילות הציונית במצרים, והצג את דרכי העלייה הבלתי לגלית ממצרים עד הקמת מדינת ישראל.

/המשך בעמוד 3/

נושא 2 – העליות הגדולות מארצות האסלאם בשנים 1948-1967

אם בחרת בנושא זה, ענה על שתי שאלות:
על אחת מהשאלות 5-6 (פרק ראשון) ועל אחת מהשאלות 7-8 (פרק שני).

פרק ראשון

ענה על אחת מהשאלות 5-6. (20 נקודות)

5. העלייה הגדולה מארצות האסלאם בעשור הראשון למדינה וקליטתה

א. תאר את העלייה הגדולה מארצות האסלאם בשנות ה-50.

בתשובתך כתוב על שלושה מהנושאים:

– יחס השלטונות המקומיים לעלייה.

– השפעת הסלקציה על העלייה.

– מחנות המעבר.

– הסכנות והקשיים בדרך לישראל.

(14 נקודות)

ב. הצג שני ניסיונות לפתרון בעיית השיכון של העולים בעשור הראשון למדינה.

(6 נקודות)

6. העלייה מתוניסיה בשנים 1948-1956

תאר את העלייה מתוניסיה בשנים 1948-1956.

בתשובתך כתוב על שלושה מהנושאים:

– הגורמים לעלייה.

– היחס של השלטונות הצרפתיים ושל התנועה הלאומית התוניסאית לעלייה.

– העמדות השונות של היהודים כלפי עצמאות תוניסיה.

– הגורמים לעיכובים בעלייה מתוניסיה.

(20 נקודות)

פרק שני

ענה על אחת מהשאלות 7-8. ($13\frac{1}{3}$ נקודות)

7. הסבר שני קשיים שעמדו לפני שליחי העלייה באיראן לאחר הקמת מדינת ישראל,

והצג את נתיבי העלייה מאיראן לארץ.

8. תאר את ההכנות לעליית יהודי לוב, והסבר את תגובת ערביי לוב ליציאת היהודים

ולעלייתם לישראל.

/המשך בעמוד 4/

נושא 3 – קהילת יהודי קרקוב בתקופת השואה

אם בחרת בנושא זה, ענה על שתי שאלות:
על אחת מהשאלות 9-10 (פרק ראשון) ועל אחת מהשאלות 11-12 (פרק שני).

פרק ראשון

ענה על אחת מהשאלות 9-10. (20 נקודות)

9. מכיבוש קרקוב עד הקמת הגטו (ספטמבר 1939 - מרץ 1941)

"למן היום הראשון של המלחמה הקמה דירתנו ככוורת... והמבוגרים לא פסקו מלדון על המצב ולשקול את כל האפשרויות: מה יהיה, איך יהיה, איך היה בשנת 1914, מה טיבם של הגרמנים, למה הם מסוגלים, וכמה זמן תימשך המלחמה..."

(פ' קראי, פנים רבות לגבורה, עמ' 16)

- א. הצג שתי תגובות של יהודים בקרקוב לאחר כניסת הצבא הגרמני לעיר, והסבר את השיקולים שהביאו לתגובות אלה. היעזר בקטע שלפניך. (11 נקודות)
- ב. הצג שלושה צעדים שנקטו הגרמנים נגד היהודים, מכיבוש קרקוב עד הקמת הגטו. (9 נקודות)

10. תנועת "החלוץ הלוחם" בגטו קרקוב

- א. הסבר מדוע ויתרו אנשי "החלוץ הלוחם" על ארגון מרד בתוך הגטו. (9 נקודות)
- ב. מה החליטו מנהיגי ארגון "החלוץ הלוחם", לאחר שוויתרו על רעיון ארגון המרד בגטו? הצג שתי פעולות שנקטו במסגרת היערכותם החדשה. (11 נקודות)

פרק שני

ענה על אחת מהשאלות 11-12. ($13\frac{1}{3}$ נקודות)

11. הסבר את דרך הקמתו של גטו קרקוב. בתשובתך כתוב על התקופה, על מיקום הגטו ועל תפקידי היודנראט בגטו.

12. הצג אחד ממאבקי הקיום של היהודים בגטו קרקוב.

נושא 4 – מלחמת העצמאות

אם בחרת בנושא זה, ענה על שתי שאלות:
על אחת מהשאלות 13-14 (פרק ראשון) ועל אחת מהשאלות 15-16 (פרק שני).

פרק ראשון

ענה על אחת מהשאלות 13-14. (20 נקודות)

13. יוזמות צבאיות של ישראל בנגב ובגליל והסכמי שביתת הנשק

א. הסבר את המטרות ואת התוצאות של שני המבצעים: "מבצע יואב" ו"מבצע חירם".
(11 נקודות)

ב. הסבר שתי בעיות שהתעוררו בעקבות הסכמי שביתת הנשק בין ישראל למדינות ערב.
(9 נקודות)

14. שאלת ירושלים ותכנית החלוקה של ארץ-ישראל (1936-1938)

א. הצג את המלצות ועדת פיל (יולי 1937) בנושא ירושלים. (10 נקודות)

ב. הצג שלושה נימוקים שהעלו מנהיגים ציוניים נגד קבלת ההמלצות של ועדת פיל בנושא ירושלים.
(10 נקודות)

פרק שני

ענה על אחת מהשאלות 15-16. ($13\frac{1}{3}$ נקודות)

15. הצג את תכנית הפלישה המקורית של צבאות ערב לארץ-ישראל, ושני שינויים שחלו בתכנית זו במהלך הפלישה.

16. הסבר שני גורמים שהניעו את דוד בן-גוריון להכריז על ירושלים כעל בירת ישראל.

נושא 5 – חירות ושוויון בעת החדשה

אם בחרת בנושא זה, ענה על שתי שאלות:
על אחת מהשאלות 17-18 (פרק ראשון) ועל אחת מהשאלות 19-20 (פרק שני).

פרק ראשון

ענה על אחת מהשאלות 17-18. (20 נקודות)

17. הליברליזם הכלכלי וביקורתו של קרל מרקס על שיטה זו

א. מה הם עקרונות היסוד של הליברליזם הכלכלי? (9 נקודות)

ב. הסבר את הביקורת של קרל מרקס על הליברליזם הכלכלי,

ואת ההכרח שבנפילת המשטר הקפיטליסטי, לפי דעתו. (11 נקודות)

18. חירות ושוויון בתקופת המהפכה הצרפתית

לעקרונות החירות והשוויון ניתנו פירושים שונים על ידי קבוצות חברתיות שונות.

א. הסבר את המשמעות של עקרון החירות ושל עקרון השוויון, על פי "הכרזת זכויות

האדם והאזרח" (27 באוגוסט 1789). (10 נקודות)

ב. כיצד פירש רובספייר את עקרון החירות? (10 נקודות)

פרק שני

ענה על אחת מהשאלות 19-20. ($13\frac{1}{3}$ נקודות)

19. הסבר את המושג "שוויון" על פי "קבוצת השווים" של באבף, ואת הדרך להשגתו.

20. הסבר שני נימוקים בעד מדינת רווחה ושני נימוקים נגדה.

נושא 6 – תולדות ארצות-הברית

אם בחרת בנושא זה, ענה על שתי שאלות:
על אחת מהשאלות 21-22 (פרק ראשון) ועל אחת מהשאלות 23-24 (פרק שני).

פרק ראשון

ענה על אחת מהשאלות 21-22. (20 נקודות)

21. הקפיטליזם האמריקני מאמצע המאה ה-19 עד מלחמת העולם הראשונה
- א. הסבר שלוש תמורות כלכליות שהתחוללו בארצות-הברית במחצית השנייה של המאה ה-19. (9 נקודות)
- ב. הצג שתי בעיות מתחום הכלכלה או מתחום החברה, שנבעו מההתפתחות הכלכלית של ארצות-הברית במחצית השנייה של המאה ה-19. הסבר שתי דרכים שבהן ניסה הממשל להתמודד עם בעיות אלו עד מלחמת העולם הראשונה. (11 נקודות)

22. ארצות-הברית כמעצמת-על במחצית השנייה של המאה ה-20

- א. הצג שני גורמים למעורבות ארצות-הברית במלחמת וייטנאם, ושלוש סיבות לכישלונה במלחמה זו. (10 נקודות)
- ב. הצג שני ביטויים לשינוי שחל במדיניות החוץ האמריקנית בשנות ה-70 ("הדטאנט"), והסבר שתי סיבות לשינוי זה. (10 נקודות)

פרק שני

ענה על אחת מהשאלות 23-24. ($13\frac{1}{3}$ נקודות)

23. הצג שלושה תפקידים או סמכויות של נשיא ארצות-הברית, והסבר, באמצעות שתי דוגמאות, כיצד חוקת ארצות-הברית מבטיחה את ביצוע עקרון "האיזונים והבלמים" כלפי מוסד הנשיאות.

24. הצג שני מוקדי כוח שאינם חלק מהמערכת הפוליטית, המשפיעים על הממשל בארצות-הברית, והסבר את דרך ההשפעה של כל אחד ממוקדי הכוח שהצגת.

נושא 7 – יפן המודרנית

אם בחרת בנושא זה, ענה על שתי שאלות:
על אחת מהשאלות 25-26 (פרק ראשון) ועל אחת מהשאלות 27-28 (פרק שני).

פרק ראשון

ענה על אחת מהשאלות 25-26. (20 נקודות)

25. האימפריאליזם היפני במאה ה-19

- א. הצג שלושה גורמים למלחמת סין-יפן (1894), והסבר מדוע ניצחה יפן במלחמה זו.
(11 נקודות)
- ב. הצג שני סעיפים בהסכם שימונוסקי (1895), והסבר מדוע הוכנסו שינויים בהסכם זה, ומה היו שינויים אלו. (9 נקודות)

26. יפן בשנות ה-30 של המאה ה-20

- א. הסבר שלושה מעיקרי השקפתם של חוגי הימין הקיצוני ביפן בשנות ה-30, והצג פעולה אחת שנקטו חוגים אלו בתקופה זו בתוך יפן. (11 נקודות)
- ב. הצג שתי פעולות במדיניות החוץ של יפן בשנות ה-30, המבטאות מיליטריזם ותוקפנות. (9 נקודות)

פרק שני

ענה על אחת מהשאלות 27-28. ($13\frac{1}{3}$ נקודות)

27. הסבר שלוש סיבות להטלת פצצות האטום על יפן, והצג את תוצאותיה.
28. הצג את מדיניותו של ממשל הכיבוש האמריקני ביפן בשניים מהתחומים: חיסול המיליטריזם היפני, כינון הדמוקרטיה, כינון, כלכלה.

נושא 8 – סין המודרנית

אם בחרת בנושא זה, ענה על שתי שאלות:
על אחת מהשאלות 29-30 (פרק ראשון) ועל אחת מהשאלות 31-32 (פרק שני).

פרק ראשון

ענה על אחת מהשאלות 29-30. (20 נקודות)

29. סין בשנות ה-40 של המאה ה-20

- א. הצג שלושה ביטויים של מעורבות ארצות-הברית ובריטניה בסין, בזמן מלחמת העולם השנייה. (9 נקודות)
- ב. הסבר שלוש סיבות לניצחון הקומוניסטים במלחמת האזרחים שהתחוללה בסין בשנים 1945-1948.
- הצג שני ביטויים של מעורבות ארצות-הברית במלחמה זו. (11 נקודות)

30. סין בשנות ה-50 וה-60 של המאה ה-20

- א. הסבר שתי סיבות לקרע בין סין לבריית-המועצות בשנות ה-50 וה-60, והצג שלושה ביטויים לקרע זה. (10 נקודות)
- ב. הסבר שתי סיבות ל"מהפכת התרבות" בסין בשנות ה-60, ותאר את השפעתה בשני תחומים. (10 נקודות)

פרק שני

ענה על אחת מהשאלות 31-32. ($13\frac{1}{3}$ נקודות)

31. הסבר מדוע הצטרפה סין למלחמת העולם הראשונה לצד "מעצמות ההסכמה".
מה הוחלט בוועידת השלום בפריז (1919) בנוגע לסין?

32. הסבר מדוע יצאו הקומוניסטים ל"מסע הארוך" (1934-1935), והצג שתי תוצאות של המסע.

ב ה צ ל ח ה !

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך התרבות והספורט